ZDRAVJE ŠOLSKIH OTROK

OB MEDNARODNEM DNEVU MEDICINSKIH SESTER

Mednarodna zveza medicinskih sester (ICN) je letos izbrala geslo »Zdravje šolskih otrok« za moto svojega vsakoletnega praznovanja 12. maja, mednarodnega dneva medicinskih sester. Zdravje šolskih otrok in mladine sodi tudi med cilje

MEDNARODNI DAN MEDICINSKIH SESTER 1989

Svetovne zdravstvene organizacije **Zdravje vsem do leta 2000,** vendar če pomislimo, da je od zdravja naše mlade generacije in mladih generacij po celem svetu odvisno zdravje naše prihodnje družbe in družb v svetu, se zavemo, kako pomembne so aktivnosti za uresničitev tega cilja.

Mladi ljudje izzovejo v družbi dvoje različnih čustev – srečo in strah.

Srečo, ker smo prepričani, da bodo ustvarili boljši svet zase in za druge in strah, ker lahko peljejo družbo navzdol. Ta čustva se nam porajajo zaradi posebne kvalitete tega obdobja. Mladost je čas, ko smo odrasli v razcepu med zaupanjem do tedaj še v otroka, jutri že v dvomih v adolescenta. Obdobje naših šolarjev je čas adolescence, čas njihovega iskanja osnovnih resnic in vrednot, ki bodo dajale

obliko in vrednost njihovemu življenju. Prehod otroka v adolescenta in v odraslega človeka je od nekdaj veljal za posebno obdobje, vendar ta čas nikoli ni bil tako dramatičen kot v današnjih družbah. Na svetu je 30% mladih med 10. in 25. letom in 80% jih živi v deželah v razvoju. Pospešena urbanizacija, tehnološka revolucija, neverjetno pospešen migracijski in komunikacijski razvoj so dejavniki, ki mlade v njihovem razvoju ogrožajo.

Dolgo je bilo zdravje šolarjev in mladine zapostavljeno, saj v zdravstvenem smislu niso predstavljali rizične populacije. Umirali in obolevali so zelo mladi in stari ljudje. Današnji hiter razvoj družb je prinesel številne rizične dejavnike šolarjem in mladini. V mnogih družbah spremembe v socialnem in spolnem življenju pomenijo grožnjo prezgodnje in nezaželene nosečnosti, spolnih bolezni in nevarnost aidsa. Nikotin, alkohol in droge grozijo mladim ljudem. Razmere v nekaterih panogah industrije in v prometu so rizični dejavniki, ki vplivajo na zdravje mladih. V čim večjo storilnost in pridobitništvo usmerjen način življenja v družini in v šoli povzroča pri šolskih otrocih in mladini vrsto psihičnih motenj do vedno pogostejših samomorov med otroki in med mladimi.

Mladi ljudje so pripravljeni in sposobni za svoje zdravje in srečo ogromno narediti, vendar je to odvisno od vedenja odraslih in vedenja celotne družbe. Vprašati se moramo, ali smo sposobni prisluhniti šolarjem in mladini, ali smo sposobni zadovoljevati njihove potrebe, ali smo sposobni sodelovati z njimi, preseči svoja vnaprejšnja prepričanja za njihovo prihodnost. Poziv družbi in urgentna izbira, ki jo dolgujemo mladini, sta naša pomoč v njihovi izbiri zdravja in zdravega načina življenja kot enega od pomembnih ciljev v njihovem življenju.

Jugoslovanska družba je krizna družba, ki bo morala vse svoje moči usmeriti v svoj gospodarski razvoj in preživetje. Zdravje šolarjev in mladih sta pogoj, ki bo vplivan na uspešnost te perspektive. Ob visokem odstotku zaposlenih mater ni več samo družina tista, ki zagotavlja zdrav in uspešen razvoj naših otrok. V to mora biti usmerjeno celotno družbeno življenje. Svetovna zdravstvena organizacija in mednarodno združenje medicinskih sester nas opozarjata na zdravje šolarjev in nam zastavljata vprašanja:

- kateri je največji zdravstveni problem šolskih otrok v deželi,
- ali zdravstvo in medicinske sestre v njem dovolj storijo za razreševanje teh problemov,
- so izobraževalni programi otrok in mladine usmerjeni v zagotavljanje zdravja,
- kdo načrtuje, vodi in izvaja te izobraževalne programe,
- kako je pozornost usmerjena na duševno zdravje otrok.

Ta vprašanja naj bodo vodilo aktivnosti medicinskih sester v letošnjem letu.

Medicinske sestre so sposobne pri zagotavljanju zdravja šolskih otrok in mladine storiti več, doseči večje spremembe aktivnosti za dosego tega cilja. Medicinske sestre so na področju zdravstvene vzgoje v izobraževalnem procesu, tudi v okviru vzgojnoizobraževalnega procesa splošne vzgoje potencial, ki bi lahko veliko pripomogel k doseganju cilja »Zdravje šolskim otrokom.«

Otroci in mladi so naša skupna prihodnost. Ali bodo ti otroci in mladi dozoreli v zdrave, srečne ljudi je odgovornost, ki jo nosi naša družba, znotraj katere pa smo zdravstveni delavci in medicinske sestre še bolj odgovorni.

Ladi Škerbinek, Ljubljana